

ETS 166

KODAKONDSUSE EUROOPA KONVENTSIOON

Koostatud 7. novembril 1997 Strasbourgis

Preambul

Euroopa Nõukogu liikmesriigid ja teised käesolevale konventsioonile alla kirjutanud riigid, arvestades Euroopa Nõukogu eesmärki saavutada oma liikmete suurem ühtsus; meenutades arvukaid rahvusvahelisi dokumente kodakondsuse, mitmekordse kodakondsuse ja kodakondsusetuse kohta; tunnistades, et kodakondsusküsimustes tuleks arvestada nii riikide kui üksikisikute õigustatud huvi; soovides aidata kaasa kodakondsust käsitlevate õiguslike põhimõtete täiustamisele ning nende kehtestamisele siseriiklike õigusaktidega, vältides samas kodakondsusetust niivõrd kuivõrd see on võimalik; soovides vältida diskrimineerimist kodakondsusküsimustes; olles teadlikud õigusest pereelu austamisele vastavalt inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklile 8; märkides riikide erinevaid seisukohti mitmekordse kodakondsuse küsimuses ja tunnistades riigi õigust otsustada, millised tagajärjed tema siseriikliku õiguse kohaselt on sellel, kui tema kodanikul on muu kodakondsus või saab ta selle; nõustudes, et on vaja lahendada mitmekordse kodakondsuse küsimused, eriti seoses mitmekordse kodakondsusega isikute õiguste ja kohustustega; pidades soovitavaks, et vähemalt kahe liikmesriigi kodakondsuses olevad isikud täidaksid sõjaväekohust ainult ühes riigis; arvestades vajadust soodustada rahvusvahelist koostööd kodakondsusküsimuste eest vastutavate siseriiklike asutuste vahel; leppisid kokku järgnevas

I peatükk. Üldküsimused

Artikkel 1. Konventsiooni eesmärk

Käesolev konventsioon kehtestab füüsiliste isikute kodakondsuse põhimõtted ja sellega seonduvad eeskirjad ning mitmekordse kodakondsusega isikute sõjaväekohustust reguleerivad eeskirjad. Liikmesriikide siseriiklik õigus peab olema kooskõlas nende põhimõtete ja eeskirjadega.

Artikkel 2. Definitsioonid

Käesolevas konventsioonis on mõistetel järgmine tähendus:

- a) "kodakondsus" tähendab õiguslikku sidet isiku ja riigi vahel, kuid ei näita isiku etnilist kuuluvust;
- b) "mitmekordne kodakondsus" tähendab seda, et ühel isikul on ühel ja samal ajal mitu kodakondsust;
- c) "laps" tähendab alla 18-aastast isikut, välja arvatud juhul, kui lapse suhtes kohaldatavas seaduses käsitatakse teda täisealisena varem;
- d) "siseriiklik õigus" tähendab kõiki siseriiklike õigusakte, k.a. konstitutsioon, seadused, määrused, korraldused, pretsedendiõigus, tavaõigus ja praktika, ning kohustuslikest rahvusvahelistest aktidest tulenevad reeglid.

II osa. Kodakondsuse üldpõhimõtted

Artikkel 3. Riigi pädevus

1. Riik määrab oma siseriiklikus õiguses, kes on tema kodanikud.
2. Teised riigid tunnistavad seda niivõrd, kuivõrd see on kooskõlas asjaomaste rahvusvaheliste konventsioonide, rahvusvahelise tavaõiguse ja kodakondsuse üldtunnustatud õiguslike põhimõtetega.

Artikkel 4. Põhimõtted

Osalisriigi kodakondsust käsitlevate eeskirjade aluseks on järgmised põhimõtted:

- a) igaühel on õigus kodakondsusele;
- b) kodakondsusetust välditakse;

- c) kelleltki ei võeta kodakondsust põhjendamatuks;
- d) osalisriigi kodaniku ja välismaalase abielu või selle lahutamine ega ühe abikaasa kodakondsuse muutumine abielu jooksul ei mõjuta automaatselt teise abikaasa kodakondsust.

Artikkel 5. Mittediskrimineerimine

1. Osalisriigi kodakondsust käsitlevaid eeskirju kohaldatakse kõigile samamoodi ning nendega ei tohi kehtestada erisuguseid nõudeid soo, usutunnistuse, rassi, nahavärvuse või etnilise kuuluvuse alusel.
2. Osalisriigid järgivad oma kodanike puhul mittediskrimineerimise põhimõtet, olenemata sellest, kas kodakondsus on omandatud sünniga või edaspidi.

III peatükk. Kodakondsuse eeskirjad

Artikkel 6. Kodakondsuse omandamine

1. Osalisriik võimaldab tema siseriikliku õiguse alusel omandada kodakondsuse *ex lege* järgmistel inimestel:
 - a) laps, kelle vanematest vähemalt ühel on lapse sünni ajal selle osalisriigi kodakondsus. Siseriikliku õigusega võib teha erandeid välismaal sündinud laste puhul. Kui lapse vanemad tehakse kindlaks tunnistamise, kohtuotsuse või muu sellise meetodi abil, võib osalisriik näha ette, et laps omandab kodakondsuse siseriikliku õigusega määratud menetluse kaudu;
 - b) tema territooriumil leitud leidlaps, kes muidu jääks kodakondsuseta;
2. Osalisriik tagab siseriikliku õigusega, et tema kodakondsuse saavad tema territooriumil sündinud lapsed, kes ei saa muu riigi kodakondsust. Selline kodakondsus saadakse:
 - a) sünniga *ex lege*; või
 - b) edaspidi juhul, kui laps jäi kodakondsuseta ja ta ise esitab või tema nimel esitatakse asjaomasele asutusele taotlus vastavalt selle osalisriigi siseriiklikule õigusele. Taotlemiseks võib nõuda seaduslikku ja püsivat viibimist riigi territooriumil kuni 5-aastase perioodi jooksul vahetult enne taotluse esitamist.
3. Osalisriik annab siseriikliku õigusega võimaluse tema territooriumil seaduslikult ja alaliselt elavatele isikutele saada kodakondsus naturalisatsiooni korras. Naturalisatsiooni tingimusena ei nõuta isikult, et ta oleks enne taotluse esitamist elanud riigis kauem, kui 10 aastat.
4. Osalisriik soodustab oma siseriikliku õigusega, et tema kodakondsuse saaksid järgmised isikud:
 - a) tema kodanike abikaasad;
 - b) tema kodanike lapsed, kelle suhtes kehtib artikli 6 lõike 1 punktis a sätestatu;
 - c) laps, kelle vanematest vähemalt üks saab või on saanud tema kodakondsuse;
 - d) tema kodanike lapsendatud lapsed;
 - e) tema territooriumil sündinud ja seal seaduslikult ja alaliselt elavad isikud;
 - f) isikud, kes on enne 18-aastaseks saamist elanud tema territooriumil seaduslikult ja alaliselt tema siseriikliku õigusega määratletud perioodi jooksul;
 - g) kodakondsuseta isikud ja põgenikuks tunnistatud isikud, kes elavad tema territooriumil seaduslikult ja alaliselt.

Artikkel 7. Kodakondsuse kaotamine *ex lege* või osalisriigi algatusel

1. Osalisriik ei tohi siseriikliku õigusega näha ette kodakondsuse kaotamist *ex lege* või riigi algatusel, välja arvatud järgmistel juhtudel:
 - a) muu kodakondsuse vabatahtlik omandamine;
 - b) osalisriigi kodakondsuse omandamine pettuse, valeinformatsiooni või taotlejaga seotud oluliste asjaolude varjamise abil;
 - c) vabatahtlik teenistus välisriigi relvajõududes;
 - d) tegu, mis kahjustab olulisel määral osalisriigi elulisi huve;
 - e) püsiva sideme puudumine osalisriigi ja tema alaliselt välisriigis elava kodaniku vahel;
 - f) kui alaealise lapse puhul on tuvastatud, et enam ei täideta nõudeid, mille alusel laps sai vastavalt siseriiklikule õigusele kodakondsuse *ex lege*;
 - g) lapsendamise korral, kui lapsel on või saab ta välisriigi kodanikest lapsendajate kodakondsuse(d).
2. Osalisriik võib ette näha, et kodakondsuse kaotavad lapsed, kelle vanemad selle kaotavad, välja arvatud lõike 1 punktides c ja d ette nähtud juhtudel. Siiski ei kaota laps kodakondsust, kui see säilib ühel tema vanematest.

3. Osalisriik ei või oma siseriikliku õigusega ette näha kodakondsuse kaotamist lõigete 1 ja 2 alusel juhul, kui asjaomane isik jääks seetõttu kodakondsuseta, välja arvatud käesoleva artikli lõike 1 punktis b sätestatud juhul.

Artikkel 8. Kodakondsuse kaotamine isiku algatusel

1. Osalisriik lubab kodakondsusest loobuda, kui asjaomane isik ei jää seetõttu kodakondsuseta.
2. Osalisriik võib siiski siseriikliku õigusega kehtestada, et kodakondsusest võivad loobuda vaid alaliselt välismaal elavad kodanikud.

Artikkel 9. Kodakondsuse taastamine

Osalisriik soodustab oma endistele kodanike kodakondsuse taastamist juhul, kui nad elavad seaduslikult ja püsivald tema territooriumil. Kodakondsuse taastamise tingimused kehtestatakse siseriikliku õigusega.

IV peatükk. Kodakondsusega seotud menetlused

Artikkel 10. Taotluste menetlemine

Osalisriik tagab, et kodakondsuse saamise, säilitamise, kaotamise, taastamise või kinnitamise taotlusi menetletakse põhjendatud tähtaja jooksul.

Artikkel 11. Otsused

Osalisriik tagab, et kodakondsuse saamise, säilitamise, kaotamise, taastamise või kinnitamisega seotud otsuseid põhjendatakse kirjalikult.

Artikkel 12. Taasläbivaatamise õigus

Osalisriik tagab, et kodakondsuse saamise, säilitamise, kaotamise, taastamise või kinnitamisega seotud otsused võib vastavalt tema siseriiklikule õigusele haldus- või kohtukorras uuesti läbi vaadata.

Artikkel 13. Tasud

1. Osalisriik tagab, et kodakondsuse saamise, säilitamise, kaotamise, taastamise või kinnitamise tasud on põhjendatud.
2. Osalisriik tagab, et haldus- või kohtumenetluse tasud ei oleks taotlejale takistuseks.

V peatükk. Mitmekordne kodakondsus

Artikkel 14. Mitmekordne kodakondsus ex lege

1. Osalisriik lubab:
 - a) säilitada lapse sünniga omandatud kodakondsused;
 - b) omada mitut kodakondsust, kui muu kodakondsus omandatakse abiellumisega automaatselt.
2. Lõikes 1 nimetatud kodakondsuste säilitamisel järgitakse käesoleva konventsiooni artiklis 7 sätestatud.

Artikkel 15. Muud mitmekordse kodakondsuse juhud

Käesolev konventsioon ei piira osalisriigi õigust määrata siseriikliku õigusega kas:

- a) tema kodanikul, kellel on teise riigi kodakondsus või kes selle saab, säilib tema kodakondsus;
- b) kodakondsuse saamine või säilitamine sõltub teisest kodakondsusest loobumisest või selle kaotamisest.

Artikkel 16. Eelmise kodakondsuse säilitamine

Osalisriik ei sea oma kodakondsuse saamise eelduseks teisest kodakondsusest loobumist või selle kaotamist juhul, kui see on võimatu või selline nõudmine põhjendamatu.

Artikkel 17. Mitmekordse kodakondsusega seonduvad õigused ja kohustused

1. Osalisriigi kodanikel, kellel on ka muu kodakondsus, on selle osalisriigi teiste kodanikega võrdsed õigused ja kohustused juhul, kui nad elavad osalisriigi territooriumil.
2. Käesolevas peatükis sätestatu ei mõjuta:
 - a) rahvusvahelisi eeskirju diplomaatilise ja konsulaarkaitse kohta, mida osalisriik pakub oma kodanikule, kellel on samaegselt muu kodakondsus;
 - b) osalisriikide rahvusvahelise eraõiguse rakendamist mitmekordse kodakondsuse puhul.

VI peatükk. Riikide õigusjärglus ja kodakondsus

Artikkel 18. Põhimõtted

1. Riikide õigusjärgluse puhul järgivad osalisriigid kodakondsuse küsimustes, esmajoones kodakondsusetuse vältimiseks, õigusriigi põhimõtet, inimõigusi käsitlevaid eeskirju ja käesoleva konventsiooni artiklites 4 ja 5 ning käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud.

2. Riikide õigusjärgluse puhul kodakondsuse võimaldamise või säilitamise küsimust lahendades arvestavad osalisriigid ennekõike:

- a) püsivat ja olulist sidet asjaomase isiku ja riigi vahel;
- b) asjaomase isiku alalist elukohta riigi staatuse muutmise ajal;
- c) asjaomase isiku tahet;
- d) asjaomase isiku territoriaalset päritolu.

3. Kui kodakondsuse saamine sõltub välisriigi kodakondsuse kaotamisest, rakendatakse artiklit 16.

Artikkel 19. Rahvusvahelised kokkulepped

Riikide õigusjärgluse puhul püüavad asjaomased pooled lahendada kodakondsusküsimused omavahelisel kokkuleppel, võimaluse korral koos teiste asjaomaste riikidega. Sellistes kokkulepetes arvestatakse põhimõtteid ja reegleid, mis on käesolevas peatükis esitatud või millele on viidatud.

Artikkel 20. Mittekodanikke käsitlevad põhimõtted

1. Osalisriigid tunnistavad järgmisi põhimõtteid:

- a) eellasriigi kodanikul, kes elab alaliselt territooriumil, millele laieneb järglasriigi suveräniteet, ja kes ei ole saanud selle riigi kodakondust, on õigus jääda sellesse riiki;
- b) eelmises punktis nimetatud isikul on samasugused sotsiaalsed ja poliitilised õigused nagu järglasriigi kodanikul.

2. Osalisriik võib keelata lõikes 1 nimetatud isikutel töötada avalikus teenistuses, kui see eeldab iseseisvat tegutsemist.

VII peatükk. Sõjaväekohustus mitmekordse kodakondsuse korral

Artikkel 21. Sõjaväekohustuse täitmine

1. Vähemalt kahe osalisriigi kodakondsusega isikud peavad sõjaväekohustuse täitma vaid ühes neist osalisriikidest.

2. Osalisriigid võivad lõike 1 rakendamiseks sõlmida erikokkuleppeid.

3. Kui erikokkuleppes ei sätestata teisiti, rakendatakse vähemalt kahe osalisriigi kodakondsusega isikute suhtes järgmist:

- a) selline isik peab täitma sõjaväekohustuse riigis, kus ta alaliselt elab. Samas on sellisel isikul kuni 19-aastaseks saamiseni õigus astuda vabatahtlikku sõjaväeteenistusse mis tahes osalisriigis, kelle kodanik ta on. Selline sõjaväeteenistus peab olema täielik ja sama pikk kui ajateenistus esimesena nimetatud osalisriigi sõjaväes;
- b) isik, kes elab alaliselt osalisriigi territooriumil, kelle kodanik ta pole, või mitte-osalisriigi territooriumil, võib täita sõjaväekohustuse mis tahes osalisriigis, kelle kodanik ta on;
- c) isikut, kes vastavalt punktidele a ja b täidab oma sõjaväekohustuse ühes osalisriigis selle osalisriigi siseriikliku õiguse kohaselt, käsitatakse selle kohustuse täitnuna ka kõigis teistes osalisriikides, kelle kodanik ta on;
- d) isikut, kes on enne käesoleva konventsiooni jõustumist täitnud sõjaväekohustuse ühes tema kodakondsusjärgses riigis selle riigi siseriikliku õiguse kohaselt, käsitatakse selle kohustuse täitnuna ka kõigis teistes osalisriikides, kelle kodanik ta on;
- e) isik, kes on vastavalt punktile a olnud ajateenistuses ühe kodakondsusjärgse riigi sõjaväes ja pärast seda asunud alaliselt elama teise kodakondsusjärgsesse riiki, arvatakse selles riigis sõjaväe reservi;
- f) käesoleva artikli kohaldamine ei mõjuta mingil moel asjaomaste isikute kodakondsust;
- g) mobilisatsiooni korral ei ole osalisriik kohustatud täitma käesolevast artiklist tulenevaid kohustusi.

Artikkel 22. Sõjaväekohustusest vabastamine või asendusteenistus

Kui erikokkuleppes ei sätestata teisiti, rakendatakse järgnevaid sätteid ka vähemalt kahe osalisriigi kodakondsusega isikute suhtes:

- a) käesoleva konventsiooni artikli 21 lõike 3 punkti c rakendatakse isikute suhtes, kes on sõjaväeteenistusest vabastatud või on läbinud asendusteenistuse;

- b) isikut, kelle kodakondsusjärgses osalisriigis ei ole kohustuslikku sõjaväeteenistust, käsitatakse sõjaväekohustuse täitnuna, kui tema alaline elukoht on selles osalisriigis. Teda ei käsitata sõjaväekohustuse täitnuna kodakondsusjärgses osalisriigis, kui ta ei ole seal alaliselt elanud teatava vanuseni, mille asjaomased osalisriigid teevad teatavaks konventsioonile alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemisdokumenti deponeerides;
- c) ka sellise osalisriigi, kus ei ole kohustuslikku sõjaväeteenistust, kodanikku käsitatakse selle kohustuse täitnuna, kui ta on olnud vabatahtlikus sõjaväeteenistuses perioodi, mis on vähemalt võrdne ajateenistusega kodakondsusjärgse riigi sõjaväes, olenemata sellest, kus ta alaliselt elab.

VIII peatükk. Osalisriikide koostöö

Artikkel 23. Osalisriikide koostöö

1. Soodustamiseks osalisriikide koostööd informeerivad nende pädevad asutused:
 - a) Euroopa Nõukogu peasekretäri siseriiklikest õigusaktidest, mis käsitlevad kodakondsust, sealhulgas kodakondsusetust ja mitmekordset kodakondsust, ning käesoleva konventsiooni rakendamisest;
 - b) taotluse korral üksteist nende siseriiklikest õigusaktidest, mis käsitlevad kodakondsust, ning käesoleva konventsiooni rakendamisest.
2. Asjaomaste probleemide lahendamiseks ning kodakondsust ja sellega seotud küsimusi puudutavate õiguslike põhimõtete ja praktikate arendamiseks teevad osalisriigid asjaomasel valitsustevahelisel organis koostööd omavahel ja teiste Euroopa Nõukogu liikmesriikidega.

Artikkel 24. Informatsiooni vahetamine

Osalisriik võib igal ajal deklareerida, et ta informeerib samasuguse deklaratsiooni teinud osalisriiki juhtudest, mil viimase kodanikud on vabatahtlikult võtnud tema kodakondsuse. Informatsiooni edastades järgib osalisriik siseriiklikke õigusakte andmekaitse kohta. Deklaratsioonis võib esitada sellise informatsiooni andmise tingimused. Deklaratsiooni võib igal ajal tühistada.

IX peatükk. Konventsiooni rakendamine

Artikkel 25. Konventsiooni kohaldamist käsitlevad deklaratsioonid

1. Osalisriik võib alla kirjutades või oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumenti deponeerides deklareerida, et ta ei kohalda konventsiooni VII peatükki.
2. VII peatükis sätestatud kohaldatakse ainult nende osalisriikide suhtes, kelle suhtes see peatükk on jõustunud.
3. Osalisriik võib igal ajal Euroopa Nõukogu peasekretärile teatada, et ta kohaldab VII peatükki, mille kohaldamisest ta loobus allakirjutades või oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumenti deponeerides. Teade jõustub selle laekumisest.

Artikkel 26. Konventsiooni mõju

1. Käesolevas konventsioonis sätestatu ei mõjuta siseriiklikke õigusakte ega jõus olevaid või jõustuvad kohustuslikke rahvusvahelisi lepinguid, kui need annavad isikutele seoses kodakondsusega suuremaid õigusi.
2. Käesolev konventsioon ei takista osalisriikidel rakendada järgmisi nende suhtes kohustuslike akte:
 - a) mitmekordse kodakondsuse vähendamise ja mitmekordse kodakondsuse korral sõjaväekohustuse täitmise 1963. a konventsioon ning selle protokollid;
 - b) muud kohustuslikud rahvusvahelised dokumendid, mis on käesoleva konventsiooniga kooskõlas.

X peatükk. Lõppsätted

Artikkel 27. Allakirjutamine ja jõustumine

1. Käesolevale konventsioonile võivad alla kirjutada Euroopa Nõukogu liikmesriigid ja muud selle väljatöötamises osalenud riigid. Riigid võivad konventsiooniga nõustuda:
 - a) alla kirjutades ilma ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisreservatsioonita, või
 - b) alla kirjutades ning selle hiljem ratifitseerides, vastu võttes või kinnitades.

Ratifikatsioon-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokumendid deponeeritakse Euroopa Nõukogu peasekretäri juurde.

2. Konventsioon jõustub sellega nõustunud riikide suhtes kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele kuupäevast, mil kolm Euroopa Nõukogu liikmesriiki eelmise lõike kohaselt konventsiooniga nõustusid.

3. Edaspidi konventsiooniga nõustuva riigi suhtes jõustub see selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele allakirjutamisest või ratifikatsioon-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokumendi deponeerimisest.

Artikkel 28. Ühinemine

1. Pärast konventsiooni jõustumist võib Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee kutsuda konventsiooniga ühinema riike, kes ei kuulu nõukogusse ega osalenud konventsiooni väljatöötamisel.

2. Ühineva riigi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele tema ühinemisdokumendi Euroopa Nõukogu peasekretäri juurde deponeerimisest.

Artikkel 29. Reservatsioonid

1. Konventsiooni I, II ja VI peatükkide suhtes ei tohi teha reservatsioone. Allakirjutades või oma ratifikatsioon-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumendi deponeerides võib riik konventsiooni muude sätete suhtes teha reservatsioone, mis on kooskõlas konventsiooni mõtte ja eesmärgiga.

2. Reservatsiooni tehes informeerib riik Euroopa Nõukogu peasekretäri oma asjaomastest siseriiklikest õigusaktidest ja edastab muud asjakohast teavet.

3. Esimese lõike alusel reservatsioone teinud riik kaalub nendest loobumist niipea, kui asjaolud seda võimaldavad. Loobumine toimub Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega, mis jõustub laekumise päeval.

4. Konventsiooni mõne artikli 30 lõike 2 kohaselt tehtud deklaratsioonis nimetatud territooriumi suhtes jõustav riik võib eelnevate lõigete kohaselt teha reservatsioone seoses selle territooriumiga.

5. VII peatüki mõne sätte suhtes reservatsioone teinud riik ei saa nõuda nende sätete rakendamist suuremas ulatuses, kui ta ise neid sätteid tunnustab.

Artikkel 30. Territoriaalne rakendamine

1. Alla kirjutades või oma ratifikatsioon-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumendi deponeerides võib riik määratleda territooriumid, millel ta käesoleva konventsiooni jõustab.

2. Edaspidi võib riik Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava deklaratsiooniga jõustada konventsiooni deklaratsioonis nimetatud territooriumil, kelle rahvusvaheliste suhete eest ta vastutab või kelle eest ta on volitatud kohustusti võtma. Sellise territooriumi suhtes jõustub konventsioon selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele peasekretärile teate laekumisest.

3. Eelmiste lõigete kohaselt tehtud deklaratsioonist võib selles nimetatud territooriumide suhtes loobuda, teatades sellest peasekretärile. Loobumine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele teate peasekretärile laekumisest.

Artikkel 31. Denonsseerimine

1. Osalisriik võib konventsiooni või ainult selle VII peatüki denonsseerida Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega.

2. Denonsseerimine jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kolme kuu möödumisele peasekretärile teate laekumisest.

Artikkel 32. Peasekretäri teated

Euroopa Nõukogu peasekretär teeb Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, allakirjutanutele, osalisriikidele ja muudele konventsiooniga ühinenud riikidele teatavaks iga:

- a) allakirjutamise;
- b) ratifikatsioon-, vastuvõtmis-, kinnitamis- või ühinemisdokumendi deponeerimise;
- c) konventsiooni jõustumise artiklitele 27 või 28 järgi;
- d) reservatsiooni ja selle tühistamise artikli 29 järgi;
- e) teate või deklaratsiooni artiklite 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30 ja 31 järgi;
- f) muu konventsiooniga seotud toimingut või teate.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad konventsioonile alla kirjutanud.

Koostatud Strasbourg'is 1997. a novembrikuu 7. päeval inglise ja prantsuse keeles. Tekstid on võrdselt autentset ja ühes eksemplaris. Need deponeeritakse Euroopa Nõukogu arhiivides. Euroopa Nõukogu peasekretär saadab selle tõestatud koopiaid kõigile Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, konventsiooni väljatöötamises osalenud mitteliikmeliikmesriikidele ja konventsiooniga ühinema kutsutud riikidele.